

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ:
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

*29–30 вересня 2023 р.
м. Одеса*

Одеса – Запоріжжя
Інститут інноваційної освіти
2023

УДК 001(063):378.4 (Укр)
НЗ4

До збірника увійшли матеріали наукових робіт (тези доповідей, статті), надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.
Автори беруть на себе всю відповідальність за зміст поданих матеріалів.
Претензії до організаторів не приймаються.
При передруку матеріалів посилання обов'язкове.*

ISBN 978-966-488-276-4

НЗ4   **Наука, технології, інновації: світові тенденції та регіональний аспект :**
Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 29–30 вересня 2023 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – 2-е вид., випр. і доп. – Запоріжжя : АА Тандем, 2023. – 148 с.

Матеріали конференції рекомендуються освітянам, науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів тощо¹.

Відповідальний редактор: С.К. Бурма
Коректор: П.А. Нємкова

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 001(063):378.4 (Укр)

ISBN 978-966-488-276-4

© Усі права авторів застережені, 2023
© Інститут інноваційної освіти, 2023
© АА Тандем, 2023

---

¹ Відповідає п. 8 Порядку присудження (позбавлення) наукових ступенів Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197; п. 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; п. 13 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Про питання стипендіального забезпечення»

Холод О.В.,
викладач кафедри криміналістики,
детективної та оперативно-розшукової діяльності
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИКА ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ВОГНЮ

Етика та правові аспекти ведення вогню є критично важливими аспектами діяльності збройних сил та правоохоронних органів. Забезпечення дотримання міжнародних норм і прав людини, а також етичних принципів у процесі ведення вогню, має вирішальне значення для забезпечення безпеки громадян та міжнародного миру.

Однією з ключових складових правового аспекту ведення вогню є міжнародне гуманітарне право, яке регулює поведінку сторін у збройних конфліктах та визначає правила щодо застосування сили. Дотримання цих норм та правил має на меті захист цивільних осіб, нейтралітету гуманітарних об'єктів та обмеження надмірної сили.

Важливою складовою аспектів етики та правового ведення вогню є розгляд міжнародних стандартів і договорів, які регулюють застосування сили. Міжнародне гуманітарне право, таке як Женевські конвенції, встановлює правила, що стосуються захисту поранених та цивільних осіб під час військових конфліктів. Дотримання цих норм має велике значення для підготовки та дій військового та правоохоронного персоналу.

Згідно з Ю.Б. Гофманом: «Професійна етика – обґрунтування певної системи норм, що регулюють взаємини людей у певній галузі (моральний статус учасників, спосіб вирішення типових професійних ситуацій, моральні зобов'язання та критерії виконання, етичні кодекси, тощо)» [1, с. 28].

Етичні принципи грають важливу роль у формуванні поведінки військових та правоохоронців. Вони включають в себе принципи справедливості, пропорційності та моральної відповідальності. Військова та правоохоронна етика вимагає від служителів виконувати свої обов'язки з урахуванням цих принципів та дотримуватися вищих стандартів.

Забезпечення відповідності етичним та правовим стандартам вимагає систематичної підготовки військових та правоохоронців. Це включає в себе навчання щодо дотримання міжнародних норм, тренування в прийнятті рішень в складних ситуаціях та підвищення рівня свідомості щодо етичних аспектів діяльності.

Застосування сили в процесі ведення вогню повинно бути суворо контрольованим та регульованим. Дотримання етичних та правових аспектів є обов'язковим, і вони мають віддавати перевагу життю та безпеці громадян.

Збільшення взаємодії військових та правоохоронців з цивільним

населенням вимагає особливої уваги до етичних аспектів. Забезпечення безпеки громадян під час бойових дій та використання сили має бути здійснено відповідно до міжнародних стандартів та з урахуванням етичних принципів.

Створення системи моніторингу та оцінювання підготовки сприяє виявленню проблемних питань та вдосконаленню процесу навчання. Важливо регулярно перевіряти дотримання етичних та правових стандартів в процесі тренувань.

Вогнева підготовка повинна бути адаптована до різних сценаріїв ведення бойових дій. Це включає в себе тренування в умовах нічного бою, горішніх міських територіях та інших специфічних умовах. Дотримання етичних та правових норм у цих умовах є важливим завданням.

Створення і впровадження етичного кодексу для військових та правоохоронців є кроком у напрямку підвищення стандартів етики в їхній діяльності. Цей кодекс може включати в себе принципи поведінки, зокрема, той, який визначає, що застосування сили є останньою мірою і має бути пропорційним загрози.

Враховуючи різні сценарії та контексти ведення вогню, слід звертати особливу увагу на адаптацію етичних і правових норм до кожного окремого випадку. Наприклад, в міському середовищі може збільшуватися ризик для цивільних осіб, тому дотримання принципу відповідності та захисту цивільного населення стає надзвичайно важливим.

Публічна свідомість та звітність стосовно застосування сили мають значення для забезпечення довіри громадськості до дій військових та правоохоронців. Чесність у повідомленні про події та відповідальність за можливі порушення етичних та правових норм грають важливу роль у забезпеченні прозорості та відповідальності.

Тож інтеграція етики та правових аспектів ведення вогню в процес вогневої підготовки військового та правоохоронного персоналу є суттєвою для забезпечення безпеки та успішності їхньої діяльності. Забезпечення дотримання етичних та правових аспектів ведення вогню є важливим завданням для військового та правоохоронного персоналу. Міжнародні стандарти та договори, етичні кодекси та адаптація до різних сценаріїв грають важливу роль у цьому процесі. Забезпечення довіри громадськості та звітність є ключовими аспектами у вдосконаленні етичної та правової діяльності в сфері вогневої підготовки.

Отже, етика та правові аспекти ведення вогню мають вирішальне значення для забезпечення безпеки та захисту прав людини в збройних конфліктах та правоохоронних операціях. Дотримання міжнародних норм та етичних принципів вимагає постійної уваги та підготовки. Важливою є роль освіти та підготовки у формуванні свідомого ставлення до етики та правових аспектів ведення вогню серед військового та правоохоронного персоналу.

Зазначене підкреслює важливість інтеграції етики та правових аспектів ведення вогню у процес вогневої підготовки. Це дозволяє підвищити безпеку та успішність діяльності військових та правоохоронців, збільшити рівень довіри громадян і забезпечити відповідність міжнародним нормам та правам людини. Постійне вдосконалення системи підготовки та дотримання етичних та правових стандартів є ключовими завданнями у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Гофман Ю.Б. Етичні основи правоохоронної діяльності : навчально-методичні рекомендації для студ. юридичного факультету / Юрій Богданович Гофман. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. – 36 с.

Яніцька І.А.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного, нотаріального та виконавчого процесу Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Слід наголосити, що під час збройної агресії РФ в Україні відбувається систематичне і грубе порушення багатьох міжнародних і національних правових норм.

Так, зокрема, фіксуються факти депортації цивільного населення, зокрема, дітей, в порушення країною-агресором норм Конвенції про захист цивільного населення під час війни, викладених у ст. 49. Крім того, російським законодавцем прийнято низку нормативно-правових актів, які фактично узаконили викрадення українських дітей, дозволили спрощену процедуру надання російського громадянства дітям-сиротам з України. «Наразі заяву на громадянство РФ для сиріт і недієздатних українців можуть подавати так звані «опікуни» з-поміж громадян РФ, а також «громадяни» терористичних псевдореспублік «Л/ДНР» та мешканці тимчасово окупованих росією територій в Запорізькій і Херсонській областях України. За даними ГО «Регіональний центр прав людини», зібраними під час моніторингу офіційних інтернет-ресурсів РФ та обрахованими методом крос-калькуляцій, станом на кінець жовтня 2022 року до російських прийомних родин було передано 386 депортованих українських дітей. Ідеться про вивезених дітей із так званих «ДНР» та «ЛНР», і з територій, які РФ захопила після 24 лютого. Спочатку формою такого передавання була тимчасова опіка, адже відповідно до статті 165 Сімейного кодексу РФ усиновлення дітей без громадянства Росії не передбачено» [1].

Ясна річ, що всі ці порушення повинні бути покарані, а права українських громадян поновлені з виплатами їм відповідних компенсацій за

Розділ 5
УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Городник К.В.,
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ..... 45

Материнська О.А.,
ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ..... 53

Розділ 6
ПРАВО
LAW

Бортняк К.В.,
«КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ В СФЕРІ НАУКИ»
ЯК КАТЕГОРІЯ НАУКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА 55

Горун О.Ю.,
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ
В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ 58

Конончук Б.Р.,
ВДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗІ ПРАВА ТА
ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЯ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ..... 61

Лисак А.А.,
ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ПРИНЦИПІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА..... 65

Склярєнко Г.В., Любавіна В.П.,
КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНА ЕКСПЕРТИЗА
ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КІБЕРЗЛОЧИНІВ..... 67

Холод О.В.,
ЕТИКА ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ВОГНЮ 70

Яніцька І.А.,
ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 72